WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PLASTYKI
W KLASACH IV-VII

Realizowane wg. programu nauczania „Plastyka. Program nauczania plastyki w szkole podstawowej klasy 4 – 7”.

Autor: Marzena Kwiecień. Wydawnictwo MAC

Nauczyciele plastyki mają obowiązek dostosowywania wymagań do indywidualnych potrzeb, możliwości i predyspozycji uczniów. Dotyczy to zwłaszcza uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, których charakteryzuje szczególna wrażliwość artystyczna i zdolności twórcze. Uczniów przejawiających szczególne pasje artystyczne, należy wspierać w rozwoju.

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła.

II. Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych.

III. Opanowanie podstawowych wiadomości z zakresu kultury plastycznej, jej narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła.

Uczeń:

1) wykazuje się znajomością dziedzin sztuk plastycznych: malarstwa, rzeźby, grafiki, architektury (łącznie z architekturą wnętrz), rysunku, scenografii, sztuki użytkowej dawnej i współczesnej (w tym rzemiosła artystycznego); rozumie funkcje tych dziedzin i charakteryzuje ich język; rozróżnia sposoby i style wypowiedzi w obrębie dyscyplin; zna współczesne formy wypowiedzi artystycznej, wymykające się tradycyjnym klasyfikacjom, jak: happening, performance, asamblaż; sztuka nowych mediów;

2) rozróżnia cechy i rodzaje kompozycji w naturze oraz w sztukach plastycznych (odnajduje je w dziełach mistrzów, a także w tworach i zjawiskach przyrody); tworzy różnorodne układy kompozycyjne na płaszczyźnie i w przestrzeni (kompozycje otwarte i zamknięte, rytmiczne, symetryczne, statyczne i dynamiczne); ustala właściwe proporcje poszczególnych elementów kompozycyjnych, umiejętnie równoważy kompozycję, wykorzystując kształt i kontrast form;

3) klasyfikuje barwy w sztukach plastycznych; wykazuje się znajomością pojęć: gama barwna, koło barw, barwy podstawowe i pochodne, temperatura barwy, walor barwy; rozróżnia i identyfikuje w dziełach mistrzów i własnych kontrasty barwne: temperaturowe, dopełnieniowe i walorowe; podejmuje działania twórcze z wyobraźni i z zakresu interpretacji

natury, uwzględniające problematykę barwy;
4) charakteryzuje i rozróżnia sposoby uzyskania iluzji przestrzeni w kompozycjach płaskich; rozpoznaje rodzaje perspektyw (w tym m.in.: rzędowa, kulisowa, aksonometryczna, barwna, powietrzna, zbieżna); rozpoznaje i świadomie stosuje światłocień, jako sposób uzyskania iluzji przestrzeni; podejmuje działania kreatywne z wyobraźni i z natury, skoncentrowane wokół problematyki iluzji przestrzeni;
5) charakteryzuje pozostałe środki wyrazu artystycznego, takie jak: linia, plama, faktura; wykorzystuje wskazane środki w działaniach plastycznych (kompozycjach z wyobraźni i transpozycji natury);
6) rozróżnia gatunki i tematykę dzieł w sztukach plastycznych (portret, autoportret, pejzaż, martwa natura, sceny: rodzajowa, religijna, mitologiczna, historyczna i batalistyczna); niektóre z tych gatunków odnajduje w grafice i w rzeźbie; w rysunku rozpoznaje studium z natury, karykaturę, komiks, rozumie, czym jest w sztuce abstrakcja i fantastyka; podejmuje działania z wyobraźni i z natury w zakresie utrwalania i świadomości gatunków i tematów w sztuce, stosuje w tym zakresie różnorodne formy wypowiedzi (szkice rysunkowe, fotografie zaaranżowanych scen i motywów, fotomontaż).
II. Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych.
Uczeń:
1) w zadaniach plastycznych interpretuje obserwowane przedmioty, motywy i zjawiska, stosując środki wyrazu zgodnie z własnym odczuciem; w wyższych klasach podejmuje również próby rysunkowego studium z natury;
2) wyraża w pracach plastycznych uczucia i emocje wobec rzeczywistości, a także płynące z inspiracji muzycznych czy literackich (impresja i ekspresja); rysuje, maluje, ilustruje zjawiska i wydarzenia realne i wyobrażone (także w korelacji z innymi przedmiotami);
3) modeluje bryły i reliefy, konstruuje samodzielnie małe rzeźbiarskie formy przestrzenne i bryły architektoniczne, a większe projekty realizuje we współpracy z innymi; tworzy aranżacje
przestrzenne z gotowych elementów stosując układy kompozycyjne właściwe dla uzyskania zamierzonego wyrazu;
4) projektuje graficzne formy użytkowe (zaproszenie, okładka, plakat); kształtuje przestrzenne formy dekoracyjne i scenograficzne – indywidualnie i w zespole; umiejętności te wykorzystuje w przygotowywaniu imprez i uroczystości szkolnych, np. powiązanych z kalendarzem różnego typu świąt;
5) podejmuje próby integracji sztuk tworząc zespołowo teatr plastyczny (animacja form plastycznych w przestrzeni plus światło i dźwięk) oraz realizując inne rodzaje kreacji z pogranicza plastyki i pokrewnych dziedzin jak pantomima, taniec, film animowany;
6) stosuje różnorodne techniki plastyczne (proste techniki graficzne, rzeźbiarskie, malarskie, elementy obrazowania cyfrowego fotograficznego i z wykorzystaniem wybranych graficznych programów komputerowych);
7) podejmuje działania z zakresu estetycznego kształtowania otoczenia; projektuje i realizuje formy dekoracyjne, podnoszące estetykę otoczenia (wykorzystuje elementy gotowe, aranżując własny pokój, np. projektując nakrycie stołu na uroczystość rodzinną z wykorzystaniem m.in. dekoracji kwiatowej; uwzględnia zasady estetyki podawania potraw).

III. Opanowanie podstawowych wiadomości z zakresu kultury plastycznej, jej narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego.

Uczeń:

1) zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej);

2) zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny";

3) rozumie znaczenie twórczości ludowej; rozróżnia różne jej formy; zna pojęcia sztuka ludowa i etnografia;

4) wymienia, rozpoznaje i charakteryzuje najważniejsze obiekty kultury wizualnej w Polsce, wskazuje ich twórców;

5) rozpoznaje wybrane, najbardziej istotne dzieła z dorobku innych narodów;

6) rozumie i charakteryzuje na wybranych przykładach z różnych dziedzin pojęcie stylu w sztuce;

7) wykazuje się znajomością najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki w Polsce i na świecie;

8) zna i stosuje zasady prezentacji i upowszechniania dzieł zgodnie z prawem i etyką.

Oceniając teoretyczną wiedzę ucznia, dotyczącą sztuki oraz jego aktywność plastyczną, należy uwzględnić:

● stopień przyswojenia wiadomości na określony temat;

● aktywność i zaangażowanie w samodzielne rozwiązywanie problemów, wykonywanie ćwiczeń i poleceń;

● porządkowanie własnej wiedzy, kojarzenie faktów, dostrzeganie analogii;

● stopień zainteresowania sztuką – udział w dyskusjach, wyrażanie poglądów, formułowanie własnych wniosków dotyczących określonych zagadnień;

● zaangażowanie w pracę twórczą;

● stopień przekraczania indywidualnych barier rozwojowych – twórczych, poznawczych, komunikacyjnych, organizacyjnych w trakcie działań plastycznych;

● oryginalne rozwiązywanie problemów plastycznych;

● stopień poczucia odpowiedzialności za własne i grupowe działanie;

● celowe wykorzystywanie wiedzy o środkach formalnych do ekspresji własnej;

● indywidualne zainteresowanie działalnością plastyczną, współtworzenie życia kulturalnego klasy i szkoły.

Na lekcjach plastyki można stosować następujące formy oceny:

● wypowiedź (odpowiedź) ustna;

● wypowiedź pisemna: opis dzieła sztuki, sprawdzian (test wyboru), quiz, krzyżówka;

● ćwiczenia praktyczne: rysunek, praca malarska, graficzna, formowanie kształtu, przestrzeni, kompozycje plastyczne wykorzystujące różne materiały i formy;

● inscenizacje, prezentacje, udział w konkursach.

KRYTERIA OCENY

Ocena niedostateczna
Uczeń:
● lekceważy swoje obowiązki: nie przynosi wymaganych materiałów plastycznych, podręcznika itp.;
● nie uczestniczy w działaniach plastycznych;
● nie wykonuje ćwiczeń i poleceń dotyczących wiedzy o sztuce;
● biernie uczestniczy w lekcjach – nie bierze udziału w dyskusjach, pogadankach;
● nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności objętych programem;
● nie wykazuje woli poprawy oceny.

Ocena dopuszczająca
Uczeń:
● lekceważy swoje obowiązki: rzadko przynosi wymagane materiały plastyczne, podręcznik itp.;
● niechętnie podejmuje działania plastyczne na lekcji;
● nie jest zainteresowany przedmiotem: sporadycznie bierze czynny udział w lekcji;
● nie wykonuje systematycznie ćwiczeń i poleceń dotyczących wiedzy o sztuce;
● fragmentarycznie opanował wiadomości i umiejętności objęte programem;
● nie wykazuje woli uzupełnienia wiadomości i poprawy oceny.

Ocena dostateczna
Uczeń:
● swoje obowiązki traktuje poważnie; najczęściej jest przygotowany do lekcji, przynosi wymagane materiały plastyczne, podręcznik itp.;
● mało aktywnie uczestniczy w zajęciach, nie zawsze jest zainteresowany tym, co się dzieje na lekcji;
● dość systematycznie i w sposób poprawny wykonuje ćwiczenia i polecenia dotyczące wiedzy o sztuce;
● wykonuje prace plastyczne, najczęściej zgodnie z tematem i założeniami, ale na niskim poziomie osiągnięć;
● posiada podstawowe wiadomości i umiejętności objęte programem.

Ocena dobra
Uczeń:
● poważnie traktuje swoje obowiązki; jest przygotowany do lekcji, przynosi wymagane materiały plastyczne, podręcznik itp.;
● jest zainteresowany lekcją i umiarkowanie zaangażowany w jej formy;
● systematycznie wykonuje zadania dotyczące wiedzy o sztuce;
● prace plastyczne wykonuje starannie i zgodnie z tematem;
● posługuje się wiadomościami i umiejętnościami objętymi programem.

Ocena bardzo dobra
Uczeń:
● zawsze jest przygotowany do lekcji i posiada wszystkie potrzebne materiały;
● z zaangażowaniem uczestniczy w różnorodnych formach lekcji: jest zainteresowany tematem, uczestniczy w dyskusjach;
● potrafi pracować w grupie, odpowiedzialnie traktuje powierzone zadania;
● zadania dotyczące wiedzy o sztuce wykonuje z pełną znajomością tematu;
● wykonuje estetyczne prace plastyczne, zgodnie z tematem, wykazuje się umiejętnością celowego stosowania środków formalnych i oryginalnością;
● posiada pełne wiadomości i umiejętności objęte programem.

Ocena celująca
Uczeń:
● posiada pełne wiadomości i umiejętności objęte programem, a także wykazuje się wiedzą ponadprogramową, uzupełnianą wiadomościami z różnych źródeł
● zawsze jest przygotowany do lekcji i posiada wszystkie potrzebne materiały
● w zauważalny sposób interesuje się sztuką: uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych, bierze aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły
● z zaangażowaniem uczestniczy w różnorodnych formach lekcji: bierze udział w dyskusjach, broni swoich poglądów, dostrzega analogie, z szacunkiem odnosi się do działalności twórczej kolegów
● potrafi pracować w grupie, odpowiedzialnie traktuje powierzone zadania
● wykonuje oryginalne prace plastyczne, stosuje niekonwencjonalne rozwiązania w działaniach twórczych.